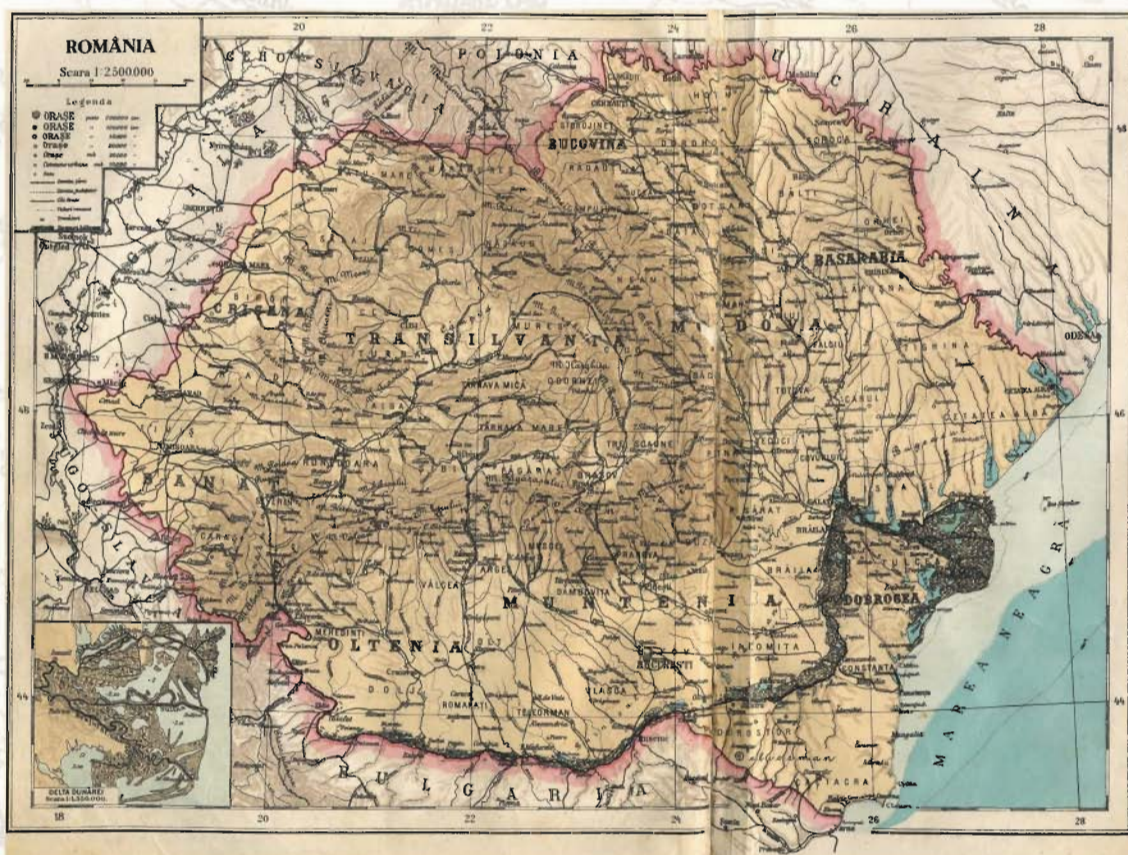

GEORGE IOAN LAHOVARI

DIȚIONARUL
GEOGRAFIC
AL BASARABIEI
ȘI BUCOVINEI

TIPO MOLDOVA

DICȚIONARUL GEOGRAFIC

AL

BASARABIEI

și

BUCOVINEI

Cuvant înainte semnat de GH. BUZATU

TIPO MOLDOVA

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Lector univ. dr. Bogdan Ștefanachi

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.) **99/2010**

Ediție anastatică

Iași, 2011

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÂNĂ

Fondată la 15 Iunie 1875

DICȚIONARELE GEOGRAFICE ALE PROVINCHILOR ROMÎNE

IN AFARĂ DE REGAT

I. DICȚIONARUL GEOGRAFIC

AL

BASARABIEI

DE

ZAMFIR ARBORE

PROFESOR

VĂZUT, ÎNDREPTAT ȘI APROBAT DE COMITETUL DE REDACȚIUNE COMPUS DIN DOMNII

Profesor GRIG. TOCILESCU, Colonel IĂNNESCU și GION

TIPĂRIT PRIN ÎNGRIJIREA DOMNULUI

GEORGE IOAN LAHOVARI

SECRETARUL GENERAL AL SOCIETĂȚII GEOGRAFICE. — MEMBRU DE ONOARE AL ACADEMIEI ROMÎNE

BUCUREȘTI

Atelierele grafice I. V. SOCECŪ, Strada Berzei, 59

SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÂNĂ

Fondată la 15 Iunie 1875

DICȚIONARELE GEOGRAFICE ALE ȚĂRILOR LOCUITE DE ROMÎNI

IN AFARĂ DE REGAT

II. DICȚIONARUL GEOGRAFIC

AL

BUCOVINEI

DE

EM. GRIGOROVITZA

PROFESOR

TIPĂRIT PRIN ÎNGRIJIREA DOMNULUI

GEORGE IOAN LAHOVARI

SECRETARUL GENERAL AL SOCIETĂȚII GEOGRAFICE. — MEMBRU DE ONOARE AL ACADEMIEI ROMÎNE

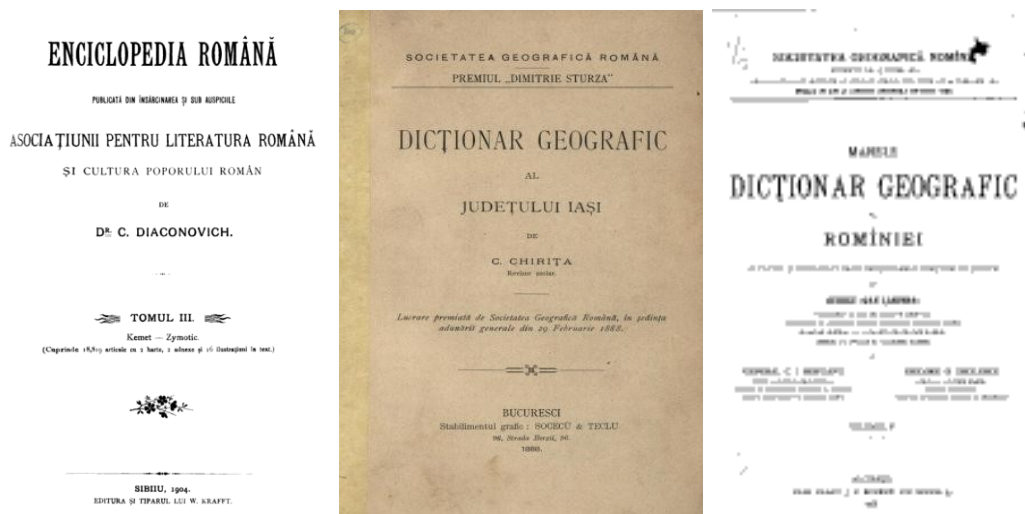
BUCUREȘTI

Atelierele grafice SOCEC & Co., Societate Anonimă

1908

BASARABIA ȘI BUCOVINA

Insistând nu demult asupra istoricului marilor enciclopedii la nivel mondial, atunci când am prefațat ediția a II-a anastatică inegalabilei *Enciclopedii a României* coordonată de reputatul **Dimitrie GUSTI** (ediția I, vols. I-IV – București, 1938-1943; ediția a II-a, vols. I-IV – Iași, Tipografia Moldova, 2010), relevam faptul că, și la noi, aidoma majorității statelor moderne din Europa și din lume, saltul veritabil la publicarea lucrărilor monumentale în domeniu s-a realizat la intersecția secolelor al XIX-lea – al XX-lea¹.

În context, în temeiul unor cercetări mai vechi², evidențiam că începutul l-au marcat, printr-o fericită coincidență cronologică, *Enciclopedia României* (3 volume, Sibiu, 1898-1904) datorată lui Cornel Diaconovici și *Marele Dicționar Geografic al României* (5 volume, București, 1898-1902), alcătuit și prelucrat de George Ioan Lahovari, C. I. Brătianu și Grigore G. Tocilescu, cărora în deceniile următoare li s-au adăugat numeroase apariții de prestigiu, precum: *Minerva. Enciclopedie Română* (1929); *Dicționar Enciclopedic Ilustrat „Cartea Românească”* al lui Ion-Aurel Candrea și Gh. Adamescu (1926-1931); *Enciclopedia „Cugetarea”* a lui Lucian Predescu (1940); *Dicționar Enciclopedic Român* (4 volume, 1962-1966) coordonat de Athanasie Joja și D. Macrea; *Mic Dicționar Enciclopedic* (diverse ediții, 1972-1986); Ștefan Ștefănescu, ed., *Enciclopedia istoriografiei românești* (1978) și cel mai complet *Dicționar Enciclopedic* (7 volume, 1993-2009)

¹ Cf. Gh. Buzatu, *Marea Enciclopedie a României, pentru România tuturor Românilor*, în *Enciclopedia României*, vol. I, ediția a II-a anastatică, Iași, Tipografia Moldova, 2010, p. 4-5.

² Vezi, pentru detalii, Barbu Theodorescu, *Istoria bibliografiei române*, București, Editura Enciclopedică Română, 1972, p. 193 și urm.

coordonat de minunatul editor și coleg Marcel D. Popa, după care s-a întocmit un nou *Mic Dicționar Enciclopedic* (diverse ediții, 2005-2008); Academia Română – Eugen Simion, *Dicționarul General al Literaturii Române*³ (7 volume, 2004-2009); C. Toni Dartu, *Marea Enciclopedie a Spiritualității Românești – Personalități române și faptele lor, 1950-2010* (44 volume); *Enciclopedia Ortodoxiei Românești* (2010); *Dicționar Enciclopedic Ilustrat* (șase ediții, București, Editura Cartier, 1999-2008); Ilie Bădescu, Mihai Ungheanu, eds., *Enciclopedia valorilor reprimare. Războiul împotriva culturii române (1944-1999)* (2 volume, 2000) ș.a.

După cum se poate constata, începuturile prezintă legături intime cu dicționarele geografice. Fie inițial, după 1866, în cadrul ori în colaborare cu **Societatea Academică Română** (ulterior, din 1879, **Academia Română**), fie datorită **Societății Geografice Române**, fondată la 15 iunie 1875, s-au realizat și imprimat, între 1888 și 1897, 32 de *Dicționare geografice* ale județele din cadrul Vechiului Regat. Mai apoi, în răstimpul 1888-1902, în temeiul textelor deja valorificate a fost editat, prin grija lui **George Ioan Lahovari**, secretarul general al **Societății Geografice Române** și membru de onoare al **Academiei Române**, *Marele Dicționar Geografic al României*, în 5 volume. O realizare științifică de ample proporții și de profundă originalitate, rămasă în bună măsură una de referință în domeniu. Fapt cu totul remarcabil, **Societatea Geografică Română** s-a preocupat în continuare de o nouă serie de volume – *Dicționarele Geografice ale Provinciilor Române în afară de Regat*, din care, din nefericire, în contextul evenimentelor ce s-au succedat – premisele și desfășurarea Primului Război Mondial (1914-1918), nu au apucat să vadă lumina tiparului decât primele două tomuri:

- I – *Dicționarul Geografic al Basarabiei*, București, Atelierele Grafice I. V. Socec, 1904, 237 p.
- II – *Dicționarul Geografic al Bucovinei*, București, Atelierele Grafice I. V. Socec, 1908, 248 p.

Ambele volume, apărute sub semnături prestigioase, **Zamfir Arbore** (1848-1933) și, respectiv, **Emanuil Grigorovitz** (1857-1915), au beneficiat, bineînțeles, de îngrijirea aceluiași **George Ioan Lahovari**.

În condițiile în care atât **Basarabia** cât și **Bucovina** au devenit rarități bibliografice incontestabile, Editura Tipo Moldova din Iași (director: **Aurel Ștefanachi**) are deosebita plăcere de a le pune în copii anastatice la dispoziția Cititorului.

Gh. Buzatu

Iași, 28 martie 2011

³ Realizat în principal pe baza materialelor adunate timp de decenii de colegii de la Institutul „Al. Philippide” al Filialei din Iași a Academiei Române, aceiași care au publicat excelentul *Dicționar al literaturii române de la origini până la 1900* (ediția I, 1979).